

Klar til tur i koldt vejr

Når man skal afsted på tur i koldt vejr, er det vigtigt, at man har det rigtige grej med. Turen bliver meget sjovere, når man har det varmt og rart i det tøj man har på og at man kan sove godt og varmt om natten.

Generelt om tøj

I koldt vejr er det godt at have tøj med, som kan tages på/af i lag, afhængig af hvordan vejret udvikler sig.

ULDTØJ er klart det bedste til inderste lag mod huden. Så lange uldne underbukser og ulden undertrøje med lange ærmer. Dertil uldstrømper.

Næste lag kan være en almindelig t-shirt og spejderbukser.

Dernæst en varm trøje også gerne af uld.

Yderst spejderjakke/uniform eller bare en varm jakke. Gerne vandafvisende, så man ikke behøver at have regntøj på, bare fordi det støvregner lidt.

Men skulle regnen for alvor komme, er det vigtigt, at man har regnbukser og regnjakke med i rygsækken.

Vanter, hue og halsedisse er klart at anbefale, når det er koldt.

Hvis det er rigtigt koldt – under frysepunktet – kan det anbefales, at man har overtrækstøj med a la skitøj.

Fordelen ved ovenstående er, at man kan tage de lag på, der er nødvendige for at holde varmen og omvendt.

Fodtøj

Vi ses tit, at spejderne kommer afsted med for tyndt fodtøj. I efteråret og vinterperioden vil der være vådt i naturen om morgenen og om aftenen, uanset om det regner eller ej. Duggen falder tungt i disse perioder.

Ofte er vi steder, hvor græsset er højt og hvis man bare har et par almindelige sko på, er der garanti for, at man har våde tæer meget hurtigt – inden for 10 minutter.

Så sørg for ordentligt fodtøj. I det kolde vejr er støvler klart at foretrække. Helst vandtætte – Goretex – eller tilsvarende. Man kan så supplere med at have et par almindelige sko med, hvis vejret bliver godt, men det afhænger af, hvor meget plads man har i sin rygsæk.

Liggeunderlag

Når man sover ude i koldt vejr og det har været koldt i længere tid, så er underlaget (jorden) kold. Kulden fra jorden vil meget hurtigt forplante sig op igennem enhver sovepose, uanset hvor god den er. Dette gælder uanset om vi sover i telt, i shelter eller bivouak. Når man er juniorspejder og opefter, så sover vi sjældent (læs aldrig) inden for.

Derfor er det meget vigtigt, at man har et ordentligt liggeunderlag.

Mange tror fejlagtigt, at liggeunderlaget blot skal være blødt, så man kan sove behageligt, men det er langt vigtigere, at liggeunderlaget har den nødvendige isolationsevne (også kaldet R-værdi), så kulden fra jorden ikke trænger igennem til soveposen.

Vi kan anbefale Asiviks produkter, som kan købes i Spejdersport. F.eks. dette liggeunderlag [Køb Asivik Explore Airmat Large Liggeunderlag | Letvægts](#), som har en R-værdi på 5,0, hvor 10 er det højeste.

Alternativt et skumunderlag [Køb Asivik Arctic Mat Wide liggeunderlag 14 mm | Spejder Sport](#), som er billigere, men stort set har samme isolationsevne som det andet. Forskellen er tykkelsen på underlaget, så afhængig af, om man helst vil ligge hårdt eller blødt, kan man jo vælge underlag.

Sovepose

Fald ikke i fælden med at anskaffe en billig Bilka-sovepose. Langt de fleste soveposer der sælges billigt er typisk til indendørs brug.

Det kan være svært at vælge den rigtige sovepost, for det afhænger af, hvor "varmblodet" man er. Hvis man vælger for varm en sovepose, så ligger man og sveder hele natten og omvendt kan man komme til at ligge og fryse helt vildt.

Det anbefales, at man har en sommersovepose og en vintersovepose.

Når man læser specifikationerne på en sovepose står der tit begreber som "Komforttemperatur" og "Ekstremtemperatur". Man kan godt finde en sovepose, hvor der står Komforttemperatur 18 grader og ekstremtemperatur -2 grader. Det anbefales, at man går efter at komforttemperaturen afstemmes med vejret. Dvs. at hvis nattetemperaturen er omkring frysepunktet, så vil ovenstående sovepose ikke du. Man vil helt sikkert overleve, men man kommer til at fryse - meget.

En fin sovepost til efteråret, hvor der ikke er nattefrost kan være [Køb Asivik Hiker 3S 195 \(R\) sovepose | Spejder Sport](#).

Det er vigtigt at man vælger den rigtige størrelse sovepose. Hvis man propper en mindre spejder på 130-150 cm. ned i en voksensovepose, så vil spejderen nok ikke kunne varme posen op, så selv om posen kan holde til temperaturer under frysepunktet, så vil spejderen alligevel fryse. Bemærk at når der står 195 cm i længde, så passer soveposen ikke til en person på 195 cm. Det er længden fra top til bund. Man skal typisk regne med en længde, der er 15-20 cm længere end kropslængden. Dvs. at hvis man er 150, så vil en sovepose på 175 cm. være passende.

Soveposen kan suppleres med en lagenpose, som både giver et par ekstra graders varme og dels får soveposen til at holde længer. F.eks. [Køb Asivik Comfort Liner 195 cm lagenpose | Spejder Sport](#)

Øvrigt grej

Vi ser tit, at nye spejdere kommer med deres grej i en sportstaske eller en IKEA-pose. Hvis man bare lige skal ud af en bil og ind i et telt, er det fint nok, men ofte skal vi bevæge os med vores grej over lidt længere afstande og måske også i terræn.

Derfor er en rygsæk uundværlig.

Anskaf en rygsæk, der er stor nok til at den kan rumme alt det udstyr, som spejderen skal have med. Helst sådan, at det kan være nede i rygsækken. Hvis det ikke kan det, så skal det kunne fæstnes forsvarligt på

ydersiden af rygsækken, så det sidder stramt og ordentligt fast, f.eks. med [Køb Asivik pakrem 100 cm, 2 stk. | Spejder Sport](#)

En god juniorrygsæk er 60 liter, f.eks. [Køb Asivik Hiker Rygsæk 60 ltr. | Spejder Sport](#) – mindre kan gøre det.

Det smarte ved denne rygsæk er, at den har ”kuffertåbning”. Det vil sige, at man kan komme ned midt i rygsækken uden at skulle have alt det ud, som ligger i toppen af rygsækken. Derudover har den et godt og justerbart bæresystem, som gør, at man kan indstille den til den enkelte person, så den er behagelig at gå med over længere afstande.

Spejdere kan godt lidt at spise og derfor skal man have **spisegrej**. Der ser vi ofte, at nye spejdere kommer med en plastiktallerken og noget bestik hjemme fra skuffen. Hvis man er på tur med mange spejdere, så bliver stumper ofte væk. Derfor er det smart at vælge noget spisegrej, som kan holde sammen på stumperne. Det vil sige spisegrej, hvor bestik og drikkemug kan være inde i spisegrejet, f.eks. [Køb Wildo Camp-A-Box Basic Grøn, spisesæt](#)

Når vi tager på tur i efteråret/vinteren, er det mørkt fra kl. 18 til kl. 7. Derfor er det vigtigt, at man har lys med i form af en lygte. Det klart bedste er **en pandelampe**, så man kan arbejde samtidig med, at man har lys.

Lige som alt andet udstyr kan pandelamper anskaffes i mange prisklasser. Vi vil anbefale en pandelampe, der har forskellige lysstyrker og gerne kan lyse rødt, f.eks. [Køb Asivik Hiker pandelampe genopladelig | Spejder Sport](#). Denne pandelampe kan lades op med et USB-C kabel, så man slipper for at skifte batterier i tide og utide. På en opladning holder lampen let til 2-4 dages ture. Derudover kan lysstyrken tilpasses det behov man har for lys. Hvis man bare lige skal op om natten og træde af på naturens vegne, så er det smart med rødt lys, fordi man ikke vækker hele teltet og man ikke selv bliver natteblind af det hårde hvide lys.

ANBEFALING

Man kan købe sig fattigt i udstyr og så alligevel erfare, at man har fået det forkerte. Hvis man ikke er sikker på, hvad man skal købe, så gå i Spejdersport og spørg ekspedienterne. Langt hovedparten af ekspedienterne er selv spejdere eller har været det og er gode til at rådgive om udstyr.

Tips til pakning og så'n

Mærk alle genstande op med navnelapper ([De originale Navnelapper | Lynhurtig levering | UV-fri print](#)) eller lignende. Det er fantastisk hvor let ting bliver væk og blandet sammen, når man ligger 5-6 spejdere i et telt eller en shelter.

Pak tøj i plastikposer eller i drybags, f.eks. [Køb Asivik Compression 7L drybag med ventil | Spejder Sport](#)

Fordelen ved dette er dels, at tøjet holder sig tørt, selv om rygsækken bliver gennemblødt af regn. Hvis man anskaffer kompressions dry-bags som ovenstående, kan man også komprimere tøjet, så det ikke fylder så meget i rygsækken.

Hjælp meget gerne spejderen med at finde alle de ting, som de skal have med. MEN lad spejderen selv pakke sin rygsæk. Det gør det MEGET nemmer at finde sine ting, når man er kommet i teltet og det er halvmørkt og der ikke er ret meget plads at bevæge sig på.